FAKTA OM MASKINER OG HÅNDVÆR

Arbejdsmiljøforholdet og kravene

Anvendelse af maskiner skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.
Hvis anvendelsen indebærer risiko for sikkerhed og sundhed, skal denne imødegås med egnede foranstaltninger, som fx afskærmning og særligt sikkerhedsudstyr eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Ved indkøb af nye maskiner skal leverandøren garantere, at maskinen opfylder maskindirektivet. Nye maskiner skal således være CE-mærkede og have en EF-overensstemmelseserklæring.

Der skal medfølge en brugsanvisning på dansk til maskiner. Brugsanvisningen skal foruden vejledning om betjening, vedligeholdelse og lignende også oplyse om, hvilke sikkerhedsmæssige forhold, der skal overholdes, herunder brug af personlige værnemidler.
Generelt er det brugerne, der skal foretage de daglige eftersyn og det nødvendige vedligehold efter retningslinjerne i brugsanvisningen. Det er altid vigtigt, at brugeren er opmærksom på, om der er uregelmæssigheder, eller om der opstår skader eller fejl under brugen og med det samme oplyser nærmeste arbejdsleder om det, så der kan rettes op på fejlene, inden arbejdet fortsætter.

De tekniske hjælpemidler og maskiner, der er omfattet af kravet om lovpligtige eftersyn, skal have foretaget et hovedeftersyn. Hovedeftersyn skal som regel foretages minimum hver 12. måned. Hovedeftersynet kan foretages af leverandøren eller specialuddannet personale, som kaldes ”sagkyndige” eller ”særlig sagkyndige”.
Elektrisk håndværktøj (håndværktøj med en driftspænding på 42 volt og derover) skal efterses minimum hver 6. måned, hvis det er dobbeltisoleret, ellers min. hver 2. måned i henhold til Stærkstrømsbekendtgørelsen.

Medarbejderne skal oplæres og instrueres grundigt i arbejdet med farlige maskiner og redskaber mhp. at ulykker forebygges.

Topbeskæring og topkapning ved klatring må kun udføres af ansatte, der har gennemgået Skovskolens kursus i topkapning, grundlæggende og udvidet klatring eller tilsvarende oplæring. (Det gælder dog ikke, hvis topbeskæring og topkapning sker fra en arbejdsplatform.)

De fleste forsikringsselskaber kræver, at medarbejdere, der foretager ukrudtsbekæmpelse med gasbrændere, har gennemgået et étdags AMU-kursus med erhvervelse af certifikat.

Anvendes traktorer, kræves førerbevis til bil eller traktor, og der kræves gaffeltruckførercertifikat til selvkørende gaffeltruck, gaffelstabler og andre redskaber, som har mekanisk løft af byrden langs den ene side af en lodret mast og har mekanisk kørsel.
Kravet bortfalder hvis den maksimale løftehøjde højst er 1 meter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelser om indretning og anvendelse af tekniske hjælpemidler, vejledningen om Maskiner og maskinanlæg og temasiden om det ny maskindirektiv indeholder udførlig tekst om kravene til maskiner. - Se links nedenfor.

Gode råd om tiltag og løsninger

Alle maskiner skal risikovurderes for at finde ud af, om der er risiko for at komme til skade, også selv om de er CE-mærkede.

Brug et tjekskema, når risikovurderingen gennemføres og tag medarbejderne med på råd.

Vurder løbende gennem APV og arbejdsmiljørunderinger, at alle arbejder korrekt med maskinerne, og at sikkerhedsforanstaltningerne er i orden.

Det anbefales, at medarbejderne deltager på kurser for at styrke sikkerheden, - fx AMU-kurset "Grundlæggende motorsav".

Læs mere om gaffeltrucks, palleløftere, motorsave mv. i "Arbejdsmiljøhåndbog for dyrepassere" fra BAR service og tjenesteydelser.
Læs faktaarket om trykluftdrevne værktøjer her.

Gode links:

- Tjekliste til maskinsikkerhed
- BFA Service - Turismes site om forebyggelse af ulykker